

Werksessie ‘Preventie in de Buurt’

Beter samenwerken aan gezondheid in de wijk

De gezondheid van inwoners krijgt steeds meer aandacht. Dit is belangrijk om uitdagingen, zoals de stijging van het aantal chronisch zieken en daarmee toenemende werkdruk en zorgkosten in de eerstelijns het hoofd te kunnen bieden. In wijken zijn vaak allerlei initiatieven en activiteiten van zowel bewoners als professionals om gezondheid te verbeteren. De gezondheid van inwoners kan profiteren van goede afstemming en samenwerking tussen professionals. Om die samenwerking een impuls te geven, faciliteert het [project ‘Preventie in de Buurt \(2014-2018\)’](#) van RIVM Centrum Gezond Leven en Nederlands Huisartsen Genootschap, werksessies. Een werksessie wordt georganiseerd samen met de GGD, ROS, gemeente en/of zorggroep, want zij weten wat er lokaal speelt en kunnen een belangrijke rol spelen bij het vervolg na de werksessie.

Doel van de werksessie

Collega's uit een wijk gaan in een werksessie samen een dagdeel praktisch aan de slag. De volgende doelen zijn na afloop van een werksessie bereikt:

- *Hebben de deelnemers inzicht gekregen hoe samenwerking tussen diverse professionals in de wijk kan helpen een wijk gezonder te houden.*
- *Hebben deelnemers een gezamenlijk, gedeeld beeld van de gezondheidssituatie van inwoners in hun wijk.*
- *Hebben de deelnemers inzicht in de sociale kaart van de eigen buurt, zodat duidelijk is wie er wat te bieden heeft op het gebied van preventie en leefstijl.*
- *Hebben de deelnemers inzicht gekregen in de randvoorwaarden voor betere samenwerking binnen wijkgerichte preventie.*
- *Hebben de deelnemers kunnen oefenen aan de hand van eigen praktijkvoorbeelden hoe de onderlinge samenwerking op het gebied van zorg rond een bepaald onderwerp verbeterd kan worden.*
- *Hebben de deelnemers concrete afspraken gemaakt over een vruchtbare en duurzame samenwerking binnen hun eigen werkgebied.*
- *Hebben de deelnemers concrete plannen gemaakt om wat er tijdens de bijeenkomst geleerd en afgesproken is te implementeren in de eigen werksituatie.*

Doelgroep

De werksessie is bedoeld voor 12-18 deelnemers die vanuit verschillende domeinen bij kunnen dragen aan meer gezondheid in de wijk en de ambitie hebben om de samenwerking te versterken. Per werksessie zal de exacte mix verschillen, maar aanwezigheid vanuit de huisartsenpraktijk, publieke gezondheid en welzijn/sociaal wijkteam is een voorwaarde. We denken aan huisartsen, jeugdartsen, wijkverpleegkundigen, buursportcoaches, jongerenwerkers, buurtcoaches, praktijkondersteuners, psychologen, schuldhulpverleners, gezondheidsmakelaars, et cetera.

Programma

Het programma schetst de globale inhoud van de werksessie, welke is gebaseerd op de processtappen uit de [Gezonde Wijkaanpak](#). Afhankelijk van de situatie zijn accenten aan te brengen en zal het programma inhoudelijk op maat gemaakt worden.

<i>Tijd</i>	<i>Onderdeel</i>	<i>Resultaat</i>
00:00	Aftrap Welkom, doel en opzet van de werksessie. (Nadere) kennismaking tussen de deelnemers. Inventarisatie van verwachtingen voor de sessie.	<i>Deelnemers kennen elkaar, kennen doelen opzet van de sessie en hebben verwachtingen uitgesproken.</i>
00:20	Blik op de wijk Bespreken van de gezondheidssituatie in de wijk. Aan de hand van wijkprofiel of wijkscan. Indien mogelijk ook beeld van ervaringen en wensen van bewoners. Gezamenlijk prioriteiten stellen: wat is belangrijk om (beter) aan te pakken in onze wijk?	<i>Deelnemers hebben hetzelfde beeld van de gezondheidssituatie in de wijk en hebben een gedeeld beeld van de prioriteiten.</i>
01:00	Blik op het netwerk Deelnemers nemen kennis van en bespreken de zogeheten sociale kaart. Met andere woorden: welke organisaties en professionals zitten er in het wijknetwerk? Kent iedereen elkaars taak en verantwoordelijkheid? Wie missen er in het netwerk?	<i>De sociale kaart (het wijknetwerk) is besproken en voor iedereen helder.</i>
01:25	Aan de slag Aan de hand van enkele concrete voorbeeldsituaties (vooraf bepaald) bespreken de deelnemers wat er in zo'n geval in de wijk zou moeten gebeuren. En vergelijken dat met de huidige praktijk.	<i>Deelnemers leggen aan de hand van voorbeeldsituaties de vinger op verbeterpunten in de samenwerking.</i>
02:15	Nadere blik op de samenwerking Deelnemers staan stil bij de onderlinge samenwerking. Vertrekpunt is de inventariserende vragenlijst die van te voren is ingevuld. Ter bespreking: wat gaat goed? Wat kan beter? Ook stilstaan bij de persoonlijke motivatie van deelnemers: wat moet (betere) samenwerking voor jou opleveren, wil het interessant voor je zijn er tijd en energie in te steken?	<i>Krachten en zwaktes van de samenwerking zijn besproken. De belangrijkste drie tot vijf verbeterpunten zijn benoemd.</i>
03:15	Naar afspraken en vervolgstappen Deelnemers gaan na welke praktische afspraken de samenwerking morgen al kunnen versterken. Daarnaast brengen ze vervolgstapjes in kaart die de samenwerking in de wijk nog verder kunnen versterken.	<i>Werkafspraken en benodigde vervolgstappen staan op papier (flip over).</i>
03:50	Reflectie Deelnemers blikken kort terug op de werksessie. Wat vonden ze ervan? Heeft het ze vooruit geholpen?	<i>Deelnemers hebben feedback op de werksessie zelf gegeven.</i>
04:00	Einde Afronding door de sessiebegeleider.	

De exacte werkvorm voor de verschillende onderdelen ligt niet op voorhand vast. Het is aan de werksessieleider om er specifiek invulling aan te geven. Wel doen de NHG en het RIVM CGL twee pilot-sessies; de werkvormen die ze daarin gebruiken geven ze als suggestie mee aan de latere werksessieleiders.

Vorbereiding deelnemers

Van de deelnemers aan de werksessie worden twee voorbereidende opdrachten gevraagd:

- Het doornemen van een (digitaal) informatiepakket, waarin het gedachtegoed van integraal werken aan gezondheid en het belang van samenwerking in de wijk kort wordt toegelicht. Daarnaast wordt een selectie aangeboden van relevante documenten welke dienen als verdiepende informatie en/of naslagwerk. Bijvoorbeeld de infographic Gezonde Wijkaanpak, de NHG Zorgmodules Leefstijl en de publicatie Huisarts & Gemeente van de VNG.
- Het invullen van een korte digitale vragenlijst over de samenwerking in de wijk. De uitkomsten van deze vragenlijst wordt gebruikt tijdens de sessie. Na een half jaar zal de vragenlijst nogmaals worden gestuurd om inzicht te krijgen in de ontwikkelingen in de samenwerking.

Vorbereiding werksessie

Preventie in de Buurt biedt een geaccrediteerd format voor de werksessie. Het programma vullen we op maat in met de regionale/lokale partij(en). De organisatorische werkzaamheden zoals de werving van deelnemers, verzorgen van de locatie, catering, inschrijvingen etc ligt bij de lokale partij. Hierin biedt Preventie in de Buurt algemene formats zoals uitnodigingsmateriaal en een aanmeldingsformulier.

De begeleiding tijdens de werksessie wordt verzorgd door een ervaren gespreksleider (docent met expertise in Teamcoaching). De gespreksleider legt enkele weken van tevoren telefonisch contact met de organisator en enkele sleutelfiguren in de wijk. Hiermee krijgt de begeleider voldoende input om goed aan te sluiten bij wat er leeft in de wijk.

Accreditatie

De werksessie is geaccrediteerd voor 4 nascholingspunten voor huisartsen, verpleegkundigen en andere medisch specialisten. Andere deelnemers kunnen een certificaat van deelname krijgen.

Wat voor wijken zoeken we?

De (samenwerking) in de wijk moet aan een aantal uitgangspunten/kenmerken voldoen om in aanmerking te komen voor een werksessie. Dit om de kans op voortzetting van de opbrengsten van de werksessie te vergroten.

- Tijdens de werksessie zijn professionals aanwezig die in een wijk daadwerkelijk wat met elkaar te doen hebben.
- Er is een intentie in de wijk voor structurele samenwerking
- Er is betrokkenheid van huisartsenvoorziening en gemeente/GGD en zij zijn bij de werksessies aanwezig.
- Het thema 'gezondheid' staat centraal
- Het is een vraagstuk op een geschikt niveau, bij voorkeur wijkschaal/dorp
- Men staat open voor overdraagbaarheid van kennis en ervaring
- Gegevens over de wijk zijn al beschikbaar of komen beschikbaar tijdens of voorafgaand aan de werksessie.

Informatie over het project 'Preventie in de Buurt'

Het [project 'Preventie in de Buurt'](#) richt zich op preventie in de wijk versterken met en vanuit de huisartsenpraktijk. Dit sluit aan bij de Toekomstvisie Huisartsenzorg 2022 waarin wijkgerichte samenwerking aan preventie nadrukkelijk aandacht krijgt. De focus van Preventie in de Buurt ligt op

professionals uit de publieke gezondheid en de huisartsenpraktijk ondersteunen bij hun rol in de samenwerking met collega's uit andere domeinen.

Meer informatie over het organiseren van een werksessie:

Hanneke Monden, RIVM CGL: hanneke.monden@rivm.nl; 030 274 21 29